

Amaçlar araçları ne kadar mübah kılar? Amaca ulaşmak için neler mübahtır?

Bu sorunun ilk cevabı şöyle bir şey: Araçlar amaç olmadığı sürece hiçbir amaç ve hiçbir araç mübah değildir.

Bu ise sadece Allah varsa makul bir cevap olabilir, inançsız biri için amaçla aracın bir olması zordur, belki de imkansızdır.

Bir nev'i *kendinde olmak küfür, kendinden geçmek iman* gibi. (Yazı umarım biraz daha somutlaşacak, sabrediniz, sabrediniz.)

İnsan Allah rızası için yapmadığı her şeyi başka amaçlar için yapar, bu amaçların o araçları ne kadar mübah kıldığı ise, gayet tartışmalı bir mevzudur. Tartışacak bir şey yoktur, aslında hiçbir amaç, hiçbir aracı mübah kılmaz.

Caynistler, mesela, arabaya binmenin kötülük olduğunu söyler, çünkü arabaya binen kişi cama yapışan sinekleri öldürerek kötülük işler. Onun için Caynistler her yere yürüyerek gider. İşe gitmek (amacım) için arabaya binmek (aracım) cama yapışan sinekleri öldürmemi (kötülüğü) mübah kılar mı?

İşin içine Caynistleri ve Allah'ı dahil edince basitleşeceğini düşünmüştüm ama karmaşıklaştı gibi durdu. Neyse.

Allah'a inanmayan bir kişinin buna ne gibi cevaplar verebileceğini düşünelim: (1) *Ehehühee, öyle şey olur mu yaavv* derse, bu konularla ilgili pek faydalı fikir alamayacağız demektir. (2) *Adam işe gitmezse para kazanamaz, kendi aç kalır, çocukları ölür* derse, *adamın ki can da sineğinki patlıcan mı?* şeklinde bir cevap verebiliriz. (3) *Adam öldürdüğü sinekler yerine yeni sinekler üretsinsin* derse, *senden kıyma yap-sak, köfteni fakirlere dağıtsak olur mu?* diye üfleriz gider.

Adamın arabaya binmesi, inmesi, işe gitmesi, gelmesi, yemesi, içmesi, hasılı tüm faaliyetleri *Allah rızası* denen bir çapaya bağlı değilse, öldürdüğü sinek, soluduğu hava, içtiği su, yediği yemek de mübah sayılmaz. *Tanrı yoksa her şey mübah* diyen adama nisbetle *Tanrı yoksa hiçbir şey mübah değil* diyebiliriz.

Peki Allah rızası her şeyi mübah kılar mı? Hayır. Zaten meselenin (mesela Ateist için de) çözümü buradadır. Allah'ın rızasına onun yasakladığı şeyle ulaşamazsınız, putlara ihtiram ederek insanlara yol göstermek, zina ile tebliğ yapmak, yalancılıkla servet sahibi olup insanlara dağıtmak Allah rızası değildir, eğer amaçlar araçları haklı kılsaydı, Hz. Peygamber'in Mekkelilerin *seni başımıza reis yapalım* teklifini kabul edip, her türlü aracı amacına ram etmesi uygun olurdu.

O sebeple dini olsun olmasın bir ahlaki doktrinin araçlarının, amaçlarıyla uygun olması gerektiğini, *kuracağı ideal düzende* herkesin birbiriyle kardeş olacağını söyleyen insanın, mesela, yaptıklarıyla insanlar arasına nifak sokmaması gerektiğini; herkesin bir gün doğru ve adil olacağını söyleyen insanın, bugün de doğru ve adil olması gerektiğini iddia edebiliriz. Yalanla başlayan yalanla, hokkabazlıkla başlayan hokkabazlıkla, ajitasyonla başlayan ajitasyonla yaşar.

Kafayı (ne demekse) *devleti ele geçirmek* ile bozmuş bir kısım müslümanın, sonunda ele geçirdikleri devlet haline dönüşmesi mukadderdir. Her yol bir şehre götürür ama yanlış yoldan doğru şehre varılmaz.